

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN.

HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANÍTÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNÉL ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284

A görög kath. magyar püspökség székhelye.

A görög kath. magyar egyházmege székhelyének kérdése felett hatalmas mozgalom indult meg Nyíregyháza érdekében. A görög kath. magyarok országos bizottságának elnöke, Szabó Jenő főrendiházi tag vette kezébe az ügyet, melynek első hatalmas állomása ennek az országos bizottságnak Nyíregyháza érdekében a m. kir. kormánynál tett következő előterjesztése volt:

„Országos bizottságunk elnöki tanácsa megnyugvással fogja fogadni, ha az új egyházmege alapító oklevelében a püspökség székhelyül Hajdudorog nagyközség lesz is megnevezve és ennek alapján az új egyházmege és az új püspök hajdudoroginak lesz is címezve, mert e ténnyel el lesz ismerve és megörökítve

marad a hajdudorogi ősök érdeme, melyet ennek az új intézménynek kezdeményezésével, anyagi támogatásával szereztek.

De ennek az ősöknek juttatható elismerésnek leszögezése után országos bizottságunk kénytelen teljes tisztelettel, de teljes határozottsággal is bejelenteni, hogy Hajdudorog nagyközség püspöki székhelyül, in concreto, a kivitelnél teljesen alkalmatlan és épp azért alázattal kérjük, kegyeskedjék a görög kath. magyar püspökség székhelyét Nyíregyháza rendezett tanácsu városban felállítani.”

A második hatalmas állomást apróbb jelentőségű események után most értük el. Ruttkay Gyula szabolcsmegyei főesperes, Melles Emil szegszárdi c. apát, budapesti lelkész, Mosolygó Antal máriapócsi ker. esperes nyirgyulaji lelkész, Gönczy Antal szatmárnémetii

ker. esperes, szatmárnémetii lelkész, Takács Péter nyirbélteki ker. esperes penészleki lelkész, Papp János szentzéki tanácsos debreceni lelkész, Fuhrmann Antal timári ker. esperes vencesellői lelkész, Kiss András hegyaljai ker. esperes tolcsvai lelkész, Szócska János kárászi ker. esperes, révarányosi lelkész az új egyházmege minden községéhez, a papokhoz, tanítókhöz felhívást küldöttek, a melyben a székhely-kérdés óriási jelentőségét kifejtve, Hajdudorog és Nyíregyháza között a kérdés érdemi részét megvilágítva, újból és Nyíregyháza mellett teendő állásfoglalásra hívták fel őket.

Hogy a székhely kérdése mindaddig, amíg az új püspök kinevezve nincs s székhelyét el nem foglalta, eldöntve nincsen, azt illetékes helyről nyert értesüléseink szerint bizton állítjuk. De hogy ennek így kell lenni annak bizonyosságául szolgál az a kö-

Az én kicsi lányom.

Irta: *Lara.*

I.

Mintha most is előttem állana, úgy emlékezem az én kicsi lányomra. Hogy ki volt az? Kis szőke angyal, rövid ruhás iskolás lányka, merész nézésű macskaszemekkel, huncut, pajkos szemekkel. Sötétkék kabátot hordott, fehér diszítésű s fekete kalapkája mellett piros szárny volt, piros mint arcocskája.

Ha találkoztam vele az utcán, rám nézett s mig el nem haladt mellettem, folyton szemével kísért, hanem azért vissza nem fordult volna a világot sem. Mikor iskolába ment, mindig ott csatangoltam az utcán, ő rám nézett, én meg ő rá — ennyiből állott az ismeretségünk.

Azután jöttek évek, küzdelemteljes évek, melyek olyan hamar megöregítenek, melyek letörlik az ifjuság himporát s odavésik az ember homlokára a ráncokat, melyek annyi but, bánatot, szenvedést tudnának elbeszélni, ha megszólalhatnának.

De az évek letörlik az emlékezés táblájáról a benyomásokat, képeket s a régi kedves alakok ismeretlenekké, a régi kedves emlékek elfeledetteké válnak. Én is egészen megfeledkeztem az én kicsi lányomról.

II.

Beteg voltam s hiába kutattak emlékeztük tárházában az orvosok, nem találtak nevet bajomhoz, pedig könnyen kitalálható neve volt annak: világgyűlölet. Utáltam az embereket és legjobban ezt a rongy életet, mely csak csalódást, bánatot hoz. Orvosom fürdőt ajánlott. De hát hova menjek, ilyenkor nyáron minden fürdő tömve van. Nyugalom kelene nekem, nem társaság.

Emlékembe visszaidéztem egy régi elfeledett kedves hely képét, összefutó két völgy torkolatában egy kis falut. Egyik völgyben zöld erdő koszoruzta hegyek között van egy tó, vize tiszta, mint a kristály, a feléje boruló ágakat visszatükröztető, hús mélyeiben csikos pisztrángokat rejtő. Beléje egyik végén kis hűsítő vizű patak csergedezik s a másik végén az erős sziklagát kis nyílásán

keresztül folyva folytatva utját az egyesült völgyön. A másik völgy hosszában szintén patak folyik s midőn szemünk elé kerül, lezuhan egyik szikláról a másikra s összezuzódott csillogó fehér atomjainak egy része felszáll a kék égbe, a többi pedig az előbb említett patakka egyesülve, de nevét megtartva halad tova. S a völgyek fölött léleknyugtató néma csend honol. Ide megyek, gondolám s megtettem.

III.

Különös, az ismeretes vidék látása elűzte lelkemről a borot, vidám lettem ismét, bohókás; naphosszat elsétáltam az erdőben egyik vagy másik ismerős családdal s egészen felfrissítének e séták. Egyszer magam bolyongtam az árnyas hegyi uton, melyet ezuttal heves déli szél söpört végig. S ime, a zizegő avar között egy női kalapot sodort felém. Lehajoltam s fölvettem: széles karimájú, kék buzavirágokkal diszitett kalap volt. Bárkié legyen, gondolám, mivel fentről jött, tulajdonosnője csak fent lehet, találkoznom kell vele, hát magammal viszem. Fent egy tár-

41

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyíregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyíregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 10 oldalra terjed

rülmény, hogy a görög kath. magyarok országos bizottsága, annak kiváló elnöke és az új egyházmegye esperesi karának tekintélyes része a mozgalmat a nyiregyházi székhely érdekében fokozottabb mértékben folytatják tovább. És ha a székhely-kérdésben az utolsó szó még nincsen kimondva, akkor ennek a második hatalmas állomásnak óriási jelentőséget kell tulajdonítanunk, ha t. i. ennek a memorandumnak meglesz az az eredménye, amelyet attól az aláírók remélnek, mert az egész egyházmegyének vagy tekintélyes részének egységes állásfoglalása Nyiregyháza mellett olyan pont lesz, mely mellett a kormánynak meg kell állni, Es bizton állítjuk, hogy meg is fog állni, mert az új görög kath. magyar egyházmegye községeknek állásfoglalását a kormány ab ovo figyelmen kívül nem hagyhatja.

A harc tehát Nyiregyháza érdekében a legerősebb mértékben folyamatban van. Ebből a harcból azonban Nyiregyházának nemcsak görög katolikus vonatkozásban kell kivenni a részét, nemcsak ölbetett kezekkel kell nézni, hogy a város és a görög katolikus egyház ismeretes ajánlatait az illetékes tényezők elfogadják vagy el nem fogadják, hanem úgy a városnak, a város közönségének, mint minden egyesnek, akinek a legcsekélyebb módja alkalma és összeköttetése van, fel kell használni ezt az igazán kedvező alkalmat arra, hogy a görög katolikus püspökség székhelyének kérdése Nyiregyháza javára dőljön el. Ezzel legelsősorban magyar nemzeti

érdeket istápolunk, de tartozunk ezzel Nyiregyház fejlődésének is.

A székhely-kérdés eldöntésénél ugyanis legelsősorban azt a kérdést kell vizsgálat tárgyává tenni, amit magának a püspökség felállításának kérdésénél a legilletékesebb tényezők annyira hangsúlyoztak, hogy t. i. ennek a püspökségnek a vallási tekintetekon kívül nemzeti céljai is vannak. Ha ezt a kérdést a székhely megválasztására vonatkoztatjuk, a kérdés akként alakul, hogy a székhelynek olyanak kell lenni, amely a püspökség nemzeti jelentőségének kellő kidomborítására a szükséges kereteket adja, amely kulturális, társadalmi intézményei, culturalis és társadalmi fejlettségénél fogva erős alapot szolgáltat arra, hogy az új püspökség a maga hatalmas intézményeivel, magyarosító kulturájával teljesen kifejlődhessék.

Magyar nemzeti szempontból tekintve tehát a székhely-kérdés Hajdudoroggal kapcsolatos megoldását, kétségtelenül kirívó ellentétbe kerül egyrészt a püspökség felállítása, másrészt a székhely megválasztása között az a cél, a melyet a püspökséggel kapcsolatban felállítottak. A székhely-kérdés irodalmából — mert hisz ennek ma már egész irodalma van — mindenki tudja, hogy Hajdudorog kulturális és társadalmi intézményekkel nem rendelkezik, kulturális és társadalmi fejlettsége egyenlő a semmivel. A keretek tehát, amelybe az új püspökség beilleszthető volna, az alapok, amelyekből a püspökség a magyar nemzeti eszme fejlesztésére a maga hódító utját meg-

kezdhetné, Hajdudorogon teljesen hiányzanak. Hajdudorogot tehát az, aki a püspökség magyar nemzeti szempontból való jelentőségét felfogni képes, nem pártolhatja. A másik szám-bavehető székhely pedig Nyiregyháza. Ezért kell Nyiregyházát nemzeti szempontból minden magyar embernek támogatnia.

Ha azonban Nyiregyháza érdekét tekintjük a székhely-kérdés mikénti megoldásánál, akkor elvitathatatlan az a culturalis, gazdasági s minden vonatkozásban kiszámíthatatlan előny, amely Nyiregyházát érné, ha az új püspökség székhelyét ide tennék. A püspökséggel együtt járó intézmények, papnevelő, tanítóképző stb. mellett egy második középiskolánk, egy görög katolikus főgimnázium nagyon rövid idő alatt létesülne, mert ennek az iskolának a létesítése elsőrendű érdek lenne a gör. kath. magyar egyházmegyére. Magából a püspökségből, intézményeiből egy nemes kulturverseny fejlődne ki meglevő intézményeink között, a melynek a kultura és Nyiregyháza venné hasznát. Ezer és egy előnye volna Nyiregyházára a püspökségnek, amelyet ma már az egész közvélemény ismer, amelyeket a maguk nagyságában csak akkor ismerhetnénk meg, ha azokat a hasznokat élveznénk is. És a nyiregyházi székhelynek, sajnos, voltak ellenségei. Voltak ellenségei nemcsak Hajdudorogon — de Nyiregyházán is. De, ha a nyiregyháziak Nyiregyháza fejlődését tekintik, ha apró érdekeket, a nagy, a hatalmas, közös célnak, Nyiregyháza fejlődésének alá-

saságot találtam, festői csoportozatban ülve s társalogva — köztük pár ismerőst.

Amint közelükbe értem, csengő, vidám női hang üt meg füleimet: Nini, az én kalapom. Odaléptem hozzájuk s a hang kis urnőjéhez fordulva, szóltam:

— Nem tudom, a nagysádé-e, bizonyosan a szél sodorta el s dobta lábaim elé, örülök, hogy szolgálatára lehettem. Más-különbben Telkes Péter bankhivatalnok vagyok. A kalap tulajdonosnője P. Ilonka volt. Csakhamar megismerkedtem az egész társasággal, P.-ék is nagyon szívesen fogadtak s azontul állandó kísérőjük lettem.

Akinek családja van s ismeri annak a zaklatott lelkére gyakorolt bűvös hatását, foghatja fel, mily kellemesen éreztem magam e csendes nyaraló-telepen, mely egy családnak látszott lenni. Eljárogattam P.-ékhez s csakhamar barátja lettem a családnak.

Egyszer társas-kirándulást tettünk az Örvényköre, eme szikla-kolosszusra, mely néhány száz méterre kiemelkedve, felséges látványt nyújt. S tetejéről látni engedi a leg-

bájolóbb kilátást hegyek és völgyek kedves összességére. A látvány — szép nyári nap volt — fenséges s valami rajongó érzés forralta vérünket s ült szemünkbe. A nők kipirult arcáról áhitat sugárzott, olyanok voltak, mint az angyalok, kik kibontani igyekeznek elrejtett szárnyaikat, hogy repüljenek fel, fel az egek urához, hogy hozsánnát zengjenek neki: Áldott vagy, hatalmas, erős vagy te, mi istenünk, ki mindezt formáltad. A férfiaknak erőseknek, bátraknak, hőseknek érezték magukat itt, az Ur közelében, a természet szent ölén.

A nap leáldozóban volt már, midőn a hazatérésre gondoltunk, ideje is volt, mert a hegy lábánál hagyott kocsikig gyalog kellett az utat megtennünk. Hogy gyorsabban haladhassunk, karunkat nyujtottuk a hölgyeknek.

Én P. Ilonka kísérője lettem. Darabig szótlanul haladtunk, én társnőmet szemléltem, kipirult arcát, szabályos vonásait, ő meg az elmaradozó faóriásokat, felröppenő kis madarakat. Végre megszólaltam:

— Nem tudom miért, de úgy érzem, mi nagyon régi ismerősök vagyunk. Talán azért, mert kitörülhetetlenül szívembe véstem képét, mert szeretem, mert nem élhetek maga nélkül. Keze remegett karomon, szeméit zavartan szegte a földre. Én folytattam:

— Látnom kellett már valaha s hiába gondolkozom, nem hat világitó sugár a sötétségbe, mely emlékeimet körül fogja. Nem tudhatom, hol, mikor láttam, segítsen visszaemlékezni, mondja, kicsoda maga?

Mosolyogva nézett rám s halkán rebegte: Hát, a maga kicsi lánya! Emlékszem rá, tudom, hogy úgy hívott.

— Ah, igen, az én szőke, pajkos szemű, kicsi lányom, most már emlékszem. — S hévvel folytatám: Igen, az én kicsi lányom eddig s ezután, ha maga is úgy akarja, az én kicsi feleségem, életem, mindenem. Akarja?

És akarta.

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

rendelik, akkor az újabb mozgalom sikere érdekében nemhogy félre állanak, de megtesznek minden lehetőt Nyiregyháza érdekében, mert ne felejtjük el, hogy ez nem a nyiregyházi görög kath. egyház érdeke és nemcsak az új görög kath. egyházmegye érdeke, hanem nemzeti érdek és legfőképpen Nyiregyháza érdeke.

A mi Patronázunk.

I. Napoleon mondotta Pitt, angol miniszter küldöttjének: az erkölcs, becsület, vallás nélkül való emberek csak arra valók, hogy kartáccsal halomra löjjük őket. Ez ma tenyerünkön fekvő igazság. Hogy az egyén beilleszkedhessék a társadalom testébe úgy, hogy a közegészséges fejlődése biztosított és az egyéni szükletek is kielégítettessenek, a társadalom sejtjeinek igen nagy pallérozásra van szükségük egyrészt s igen sok preventív intézkedés válik ajánlatossá másrészt, nehogy a sejtek betegsége megőrölje az egész szervezetet.

Szabolcsvármegye Pártfogó Egyesülete fenségesen szép társadalmi programmal állott elő. Belenyulni a XX. század differenciált életének minden vonatkozásába s képessé, éretté, alkalmassá tenni az elnyomottakat, az összetörteket a tiszta, nemes életrelelt jelszava. Ott áll figyelmének és érdeklődésének központjában a sokszor megsiratott, elhagyatott gyermek, az utca söpredéke, a műhely semmiházija, a kenyérkeresőtől megfosztott árva fészek, a hidegben didergő mezitlábos iskolásfiú s mindaz és mindenki, akiket elnyomott az élet s akik méltán apellálhatnak frázis nélkül a könyöröltes szivekre. A Pártfogó Egyesület figyelme és érdeklődése nemcsak meddő elv, vagy szentimentális pityergés, hanem eredményes tettekkel kimutatott kulturmissió.

Ha beletekintünk a múlt szombaton tartott gyűlés jegyzőkönyvébe, ott nem beszélő, de harsogó tetteket találunk, melyek az egészséges társadalmi fejlődés biztosításának mind-mind hatalmas töltései.

Megajánlanak 200 K-t szeptemberre a szegény sorsu iskolás fiúk ruhájára és tanzsereire. 50, 30, 20 K-val jutalmaznak három iparosembert, kik az inasok ipari és erkölcsi kinevelésében előljárnak. A jó viseletű iparostanoncok közül hármat 10—10 K-val tüntet ki, hat tápszülő táppénzét 20—20 K-val toldja meg. Erdőhegyi Jánosné, öt gyermekes családját havonként 10 K-val segítyez, bebörtönözött Kertész Márton családját ugyancsak havonként 10 K-val örvendezteti meg s mindezzel a célja a könnyek letörlése,

az életkedv visszaszerzése, az ideálok felé való törekvés bátorítása és erősítése.

Ezek ugyancsak csöppek a tengerben, de annak átérzését jelentik, hogy a nyomor és szegénység a legnagyobb kerítő. Három nagyhatalom aranya és ezüstje nem volna elegendő itt, de ha egyet is megmentünk, egynek is fölfelé irányítjuk tekintetét a szerencsétlenek közül, annak is jobban örülünk, mint kilencvenkilenc igaznak.

A népfelvilágosítási akcióra vállalkozó szónokok: Szilágyi A., Károlyi dr., Dömötör György, Halasi János urak megkezdik azt a belső rigolirozó munkát, melynek sikeres elvégzése a mi igen sok és nagy nyavalyában leledző társadalmunk poraiból való újraéledését. Szóval pezsgés és élet, mely az agilis és praktikus vezetőségnek dicsőség, nekünk meg igen-igen nagy nyereség.

Castell.

Az új nőipariskola.

Megemlékeztünk már arról, hogy Nyiregyháza város évi 2000 korona szubvenciót szavazott meg a jótékony nőegylet ipariskolájának fentartásához, ha az egylet a maga részéről évenként legalább 500 koronát biztosít.

E hó 5-én tartotta közgyűlését e tárgyban a nőegylet, amikor is annak megállapítása után, hogy eddig fentartott nőipariskolájának bezárására vonatkozó határozatát a felügyelő-bizottság a juniusi záróvizsgán fogadókat — köszönettel vette tudomásul a város képviselőtestületének 2000 kor. évi segélyt nyújtó határozatát s a maga részéről 500 koronát szavazott meg, határozott kijelentésével annak, hogy iskoláját a kereskedelemügyi kormány által az utóbbi időben jóváhagyott új szervezeti szabályzat keretében, az abban meghatározott alapelvek alapján s tanterv szerint fogja az 1912—1913. iskolai évtől kezdődőleg, mint új iskolát beállítani és megnyitni. Az iskola felügyeletére hivatott bizottságba: Báthory Istvánné, Bodnár Istvánné, dr. Bartók Jenő, Doctor Árminné, Imre Jánosné, özv. Kovách Geróné, Kovách Elekné, Sarvay Jánosné s Ruhmann Andorné egyleti tagokat küldötte ki; az iskola gondnokául Kardoss Istvánnét választotta meg.

A felügyelő-bizottság másnap, 6-án tartotta alakuló gyűlését. Elnökké egyhangulag Kovách Eleknét, alelnökké Báthory Istvánnét választotta meg. Ezután az iskola ügyeinek intézésére tért át s igazgatónak Kardoss István polgári fiúiskolai igazgatót kérte fel, kinek vezetése mellett biztosítva látja mindama remények valóra válását, melyeket az ujonnan szervezett iskola iránt úgy a város, mint a nőegylet táplál.

A tanítónők megválasztása is ennek a gyűlésnek a feladata lett volna, de, mert az ehhez szükséges kétharmad többség meg nem jelent, az iskola beléletét szintén első sorban érintő eme kérdés a legközelebb tartandó gyűlésig halasztást szenvedett.

Mint értesülünk, ez is megoldást nyer minél előbb, még oly időben, hogy szeptember első felében az új nőipariskola megnyitható lesz.

H I R E K.

Hogyan soroznak az idén?

Most érkezett le Szabolcsvármegye alispánjához az új véderőről szóló törvény végrehajtási utasítása. Tudvalevőleg az idén már az új törvény alapján soroznak, de azért sok lényeges változást csak jövőre léptetnek életbe. A rendelet szerint a csak segédszolgálatokra alkalmas egyéneknek besorozása ebben az évben mellőzendő. Testi és szellemi fogyatékoságban szenvedő, másodrendű katonákat azért nem vesznek be, mert előreláthatólag amugy is kitelik a létszám.

A besorozottakat ezuttal nyomban beosztják s a behívót, ugyszintén az ajánlati lapot azonnal kézbesítik. Az utóállítások november tizenötödikéig tartanak. Az önkénteseknek október tizedikén, a többi besorozottnak október tizenötödikén kell bevonulniok. A besorozási aránykulcs 1 : 3.314, ami annyit jelent, hogy három besorozott egyént a közös hadseregbe, a negyediket a honvédséghez osztják be, azután ismét hármat a közösökhöz, egyet a honvédekhez, végül négyet a közösökhöz és egyet a honvédekhez. Tizenhárom regruta közül tehát tizet osztanak be a közös hadseregbe és hármat a honvédséghez.

A katonai szolgálat alól való fölmentésnél nagyobbbrészt változatlanok a régi szabályok. Mindazok, akik igényt tartanak arra, hogy a fölös számuk közé beosszák, kérvényeiket legkésőbb ez évi október elsejéig tartoznak az illetékes járási tisztviselőnél benyújtani.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik részben jegyeik megváltásával, részben felülfizetéseikkel az alakulóban levő nyírbakta-lórántházai önkéntes tüzoltó-egyesület alapja javára rendezett táncmulatság költségeihez hozzájárultak, — hálás köszönetet mond a rendezőbizottság. Bevétel 414 korona; kiadás 214 korona, az alap javára maradt 200 korona.

— **Az egészségügyi főfelügyelő Nyiregyházán.** Blum Jenő dr. egészségügyi főfelügyelő Nyiregyházára érkezett, hogy a belügyminiszterium megbízásából Nyiregyházán és a vármegyében egészségügyi vizsgálatot tartson. A főfelügyelő már meg is kezdte a vizsgálatot a hatósági orvosokkal együtt.

— **Beiratások a nőipariskolában.** A nőegylet által fentartott, városilag segélyezett nőipariskolában a jövő tanévi beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4-én tartatnak az intézet helyiségében. *Tandij* a rendes

Debreczenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSON” kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMER SÁNDORNÁL, Debreczen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek!

tanulók számára évi 30 K, melynek a beiratáskor fele fizetendő. Kérelmezés esetén s indokolt esetben a tandíj havonként, részletekben is fizethető. Beiratási díj 3 K. A rendkívüli tanulók tandíja évi 40 K, illetve havonként 4 K, mely mindenkor előre fizetendő. Rendes növendék az lehet, ki az elemi iskola VI osztályát, vagy a polgári leányiskola I—II. osztályát elvégezte. Kivételesen a felügyelő-bizottság a IV. elemi osztályt végzett tanulókat is felveheti. Eziránt szóbeli kérelmet a beiratkozás alkalmával kell előterjeszteni. A rendkívüli növendék a tanulandó mukacsportot szabadon választja. Az intézet szakosztályai: 1. himzőosztály; 2. fehérművarró osztály; 3. felsőruhavarró-osztály (a II. félévben). Szegénysorsu, jó előmenetelű növendékeket a felügyelő-bizottság a tandíj fizetése alól részben, vagy egészben felmentheti. A kérvény a felügyelő-bizottsághoz intézendő. Minden ügyben felvilágosítást szívesen ad az iskola igazgatója. — Nyiregyháza, 1912. augusztus hó 10. A felügyelő-bizottság.

— **Szent István-nap továbbra is ünnep marad.** Nemrég történt, hogy egy bulla jelent meg, amely az ünnepek számát korlátozta. A magyar püspöki kar felírt a kormányhoz, hogy a bulla hatálya ne terjedjen ki Magyarországra. A válasz most érkezett meg. A pápa kijelenti, hogy nem teljesítheti a magyar püspöki kar kívánságát és így a bulla Magyarországra is érvényes. Hozzáfűzi a leirat, hogy Szent István nap tovább is ünnep marad, de azért szolgál munkát is szabad végezni.

— **A községi jegyzők országos közgyűlését elhalasztották.** A Községi és Körtjegyzők Országos Központi Egyesületének elnöksége özhírré teszi, hogy augusztus 18-ra Kolozsvárra összehívott kongresszust augusztus hó 28-ra halasztja el. Az elhalasztás oka az, hogy augusztus 18-ika körül Kolozsvárott az Országos Méhészeti Egyesület tartja országos kongresszusát. Az új megállapodás szerint a jegyzők közgyűlésének ideje alatt a választmány augusztus 26-én kezd ülésezni, a közgyűlés pedig másnap lesz a vármegyei tanácskozási termében.

— **Az iparostanoncok miskolci kirándulása.** A nyiregyházi ipariskola vezetősége rendszeresítette azokat a kirándulásokat, amelyek fölötté alkalmasak arra, hogy a tanoncok ismeretkörét bővítse, tapasztalataikat öregbitse. A legutolsó nagyon szépen sikerült tokaji kirándulás után most Miskolcot és a diósgyőri hatalmas vasgyárat nézik meg a tanoncok, akik ezt az utat az ipartestület áldozatkészsége révén alig néhány hatosnyi költséggel tehetik meg. A kirándulásban az iparostanoncok is részt vehetnek, ha az ipartestületnél jelentkeznek.

— **Hogyan védekezzünk a villámcsapás ellen?** Ez a kérdés ilyenkor, nyáron, mindig aktuális, az idén pedig különösen forró és ennél fogva zivatarokban bővelkedő nyárra van kilátás. A legbiztosabb hely zivatar esetén kétségtelenül a nagy város. Általában azt lehet mondani, hogy a villámcsapás veszedelme annál kevésbé fenyegeti az embert, minél nagyobb az a község, vagy város, amelyben tartózkodunk.

De itt is kerülendő a kályha, telefon, gáz- és vízvezeték mellett való tartózkodás. Igen veszedelmes a ház körül levő folyók, vagy állóvíz mellett tartózkodni, még pedig azért, mert ezekbe gyakrabban csap bele a villám és akkor a villamosság kiegyenlítő-

dése nyomán beálló úgynevezett visszacsapás a közelben levő emberek halálát is okozhatja.

A fák alatt, mint ismeretes, legkevésbé szabad menedéket keresni zivatarok esetén. Tapasztalat szerint legveszedelmesebbek a tölgy- és szilfa, azután következik a tűzfa, nyárfa és bükkfa. Különösen kerülendő a magányosan álló fák, míg az erdőben elég biztosnak érezheti magát az ember, hacsak nem választ épp olyan helyet, ahol egy fa messze kimagaslik a többi közül.

Ahol nincs ház, ott sűrű cserjében, esetleg valami pajtában, vagy csüfjében lehet menedéket keresni, de ezeken a meglehetősen biztos helyeken is azonnal jelentékenyen nő a veszedelem, ha állatok is vannak ott, vagy nagyobb számu emberek vannak össze.

Mert az élő lények körül felhalmozódik a villamosság, amely „vonzza a villámot.”

Ha valamely társaságot a nyílt mezőn lep meg a zivatar, akkor igen tanácsos, hogy a társaság ne egy csoportban maradjon, hanem lehetőleg nagy közökkel szétoszolják, ha pedig a zivatar különösen erős, legjobb a földre feküdni, akkor azután egészen biztos az ember.

Az olyan helyeket, ahová a villám már egyszer belecsapott, feltétlenül kerülni kell, mert ott a veszedelem a legnagyobb.

— **A Szabolcsvármegyei Tűzoltó-Szövetség ezidei kongresszusát és versenyét** Kisvárdán fogja megtartani szeptember 1-én, mely nap igen sok érdekességgel fog szolgálni Kisvárdai közönségének. A vármegyei tűzoltóságok már eddig is tömegesen jelentkeztek részvételre s a jelekből ítélve, a gyűlés és a verseny a jó siker jegyében fog lefolyni. Itt említjük meg, hogy a kisvárdai tűzoltóság e hó 18-án Ungvárra megy, ahol az ungvári önk. tűzoltó-testülettel barátságos mérkőzést fog tartani.

— **Az ipartelepek segélye.** Az alispán körrendeletben tudatta a vármegye összes illetékes hatóságaival, hogy a belügyminiszter fölhívta a városokat és községeket, hogy ha a területükön levő ipartelepeket segélyezik, vagy kedvezményben részesítik, kössik ki ezzel szemben, hogy az alkalmazottak háromnegyede magyar legyen, hogy a szükséges anyagokat és fölszereléseket lehetőség szerint magyar eladóktól szerezzék be és hogy ezek ellenőrzésére küldött hatósági személyeket támogatni tartoznak.

— **A kivételes nőszülési engedélyek.** A honvédelmi miniszter leiratban tudatja a törvényhatóságokkal, hogy az új véderőtörvény megváltoztatta a kivételes nőszülési engedélyek elintézési módját. Eddigelé a katonai kötelezettségnek eleget nem tett völegény a nőszülés iránti kérvényét a közigazgatási hatósághoz nyújtotta be, melynek véleményezése után döntött a honvédelmi miniszter. Ezután a kérvényeket közvetlenül a honvédelmi miniszterhez kell benyújtani s vélemény nélkül bírálják el a felfolyamodványokat

— **Eltűnt pékmester.** Kisvárdán lakott hosszabb ideig *Krimácsky* Ferenc pékiparos, aki konfliktusba keveredett az ottani hatóságokkal különféle szabálytalanságok miatt. Az összeférhetetlen ember mindenkibe belekött, nem respektált semmiféle hatóságot és ellene több eljárás is indult, sőt ítéletet is hoztak ellene, de *Krimácsky* megszökött a büntetés elől, ott hagyva keresetét is. Most aztán országszerte keresik a szökevény pékmestert.

— **A vártüzér gyilkosa.** Még a tavasszal történt, hogy *Molnár* György mátészalkai gazdálkodó a falu korcsmájában agyonlőtte *Kovács* László szabadságon levő vártüzért. A gyilkos gazdálkodót a csendőrség letartóztatta s beszállította a királyi ügyészség fogházába, ahol vizsgálóbíró kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezte. *Molnár* védője a vizsgálatot elrendelő végzés ellen felfolyamodást adott be a vádtanács-hoz s kérte, hogy *Molnár* óvadék ellenében helyezték szabadlábra. A felfolyamodási kérvényhez egy orvosi véleményt is csatolt, amely szerint *Molnár* alkoholos elmezavarban szenved. A vádtanács *Molnár* szabadlábra helyezte, egyben pedig utasította a törvényszéki orvosokat, hogy figyeljék meg *Molnár* elmebeli állapotát. A törvényszéki orvosok egy hónapig figyelték a vártüzér gyilkosát. A megfigyelés eredményéről szerdán tettek jelentést. A törvényszéki orvosok egybehangzó véleménye szerint *Molnár* sem most, sem a bűncselekmény elkövetésekor nem szenvedett elmebajban, amely akarátának szabad elhatározását gátolta volna. Az ügyészség most *Molnár* ellen vádiratot ad be.

— **Kevés a gyümölcs.** Az idei esztendő sok számos kellemetlenségén kívül azal is kedveskedett, hogy kevés a gyümölcs. A szegény emberek, akik szinte hagyományosan számítanak rá, hogy a nyári időben olcsó gyümölccsel egészítik ki sovány táplálékukat, — az idén szomorúan nélkülözik ezt. Kecskeméti lapokból látjuk, hogy Kecskeméten, az ország első gyümölcs piacán, a híres kajszinbarack kilója 1-40 K. Más időben 10—20 fillérért lehetett kilóját vásárolni. Egyedül a dinye az, amiben az idén meg lehetős jó termés van.

— **Uj állomás Hodászon.** Hodászon a többé meg nem felelő állomás helyett újat épített a *Mátészalka—Nyiregyháza* vasutársaság. Ezzel a hodásziak egy régi jogos vágya teljesül.

— **A mérges gomba fölismerése.** A nyári időszakban, amikor a gomba olyan nagy szerepet játszik az étlapon, nem lesz érdektelen megemlíteni újlag, hogyan ismerhető föl a mérges gomba. Eszerint igen sok szerencsétlenségnek lehet elejét venni a következő igen egyszerű eljárással: A gombából néhány szemét egy kettévágott vöröshagymával együtt meg kell főzni. Ha a gomba ártalmatlan az egészségre, úgy a hagyma megtartja eredeti fehér színét, ha azonban a hagyma kék, zöld, sárga, vagy piros színű lesz, úgy a gomba okvetlenül mérges.

— **Gyújtogatott a villám.** Ujfehértó határában Nánási Sándor tanyáján a szombati vihar alkalmával lecsapott a villám s felgyújtotta az összehordott termést. Körülbelül 1000 kereszt buza égett el s a kár így több ezer koronát kitesz.

— **Szélhámós a trafikban.** Egyik helybeli jónevű dohánytőzsdében megjelent egy elegáns külsejű, puha kalapos, szürke ruházatu, borotvált arcu s bajuszu, 26 év körüli uriember s egy darab trabuko-szivart vásárolt. Papir huszkoronást mutatott a trafikosnak s abból kért vissza, de a pénzt kezéből le nem tette. Midőn a trafikosnő a 19 kor. 82 fillért leolvasta, az idegen azt besöpörte s távozott. A trafikosnő már csak akkor tért magához, midőn az idegen az üzletajtóból gunyos vigyorgással „jónapot” köszönt s eltávozott. A trafikosnő egyedül lévén, üzletét nem merete otthagyni és így nem is vehette üldözőbe. Miután az eset nyilván egy utazó szélhámós művelete, a trafikosokat és a többi üzlettulajdonosokat fölszólítja, hogy amennyiben hasonló esetről tudomást szereznek, azt azonnal jelentésük be.

— **Uj vonatönkéntes iskolák.** A közös hadvezetőség az új véderőreformmal kapcsolatban három új vonatönkéntesi iskolát szándékozik felállítani, még pedig sorrend szerint a zágrábi 17., a lemergi 14. és a pozsonyi 5. számú vonatosztálynál 30, egyévi önkéntesből álló maximális állománnyal. Ezeknek az iskoláknak felállítására vonatkozóan azonban csak szeptemberben, mikor a tényleges szolgálatra bevonuló egyévi önkéntesek számára szolgáló jelentések beküldettek, fog végleges döntés történni. Az új iskolák felállításáról szóló hadügyminiszteri rendelet most jelent meg a hadsereg rendeleti közlönyében.

— **Összezuzta a lábát egy malomkő** Gere Albin nyir megyesi malommunkásnak. Harmadmagával hengergette a köveket a helyére. Az egyik malomkő elvesztette az egyensúlyát és ráesett Gerére, kinek az alsó lábszárát összezuzta.

— **A mozi szabad ipar.** Egyik szomszéd városban egy vállalkozó kizárólagossági jogot kért a város területére mozgószínházra. Az engedélyt a város meg is adta. Felebezés folytán a kizárólagosság ügye a felsőbb hatósághoz került s végső fokon feloldották a város határozatát és a miniszter kimondotta, hogy a mozi szabad ipar, melynek gyakorlására kizárólagossági jog nem adható.

— **Törvény az ügynökökről.** A kereskedelmi és iparkamara törvénytervezetet kapott a kereskedelmi minisztertől, mely a vándoripar törvényes szabályozására vonatkozik. A lényeg az, hogy az ügynököknek a kereskedőkkel, vagy iparosokkal való érintkezése, vagy üzletkötése nincs korlátozva. — De magánfelekkel csak azok az ügynökök köthetnek üzletet, akik igazolványt kapnak. De ily igazolványt csak magyarországi cégek képviselői kaphatnak. Egyik a közönséget érdeklő intézkedése a javaslatnak, hogy érvénytelennek mondja ki az ügynökök által kötött ügyleteknek eddigi klauzuláját, mely a részletfizetés kedvezményének elvesztéséről szokott szólni. Az a kikötés, hogy egy részletnek elmulasztása az egész hátralékos tartozásnak egy összegben való fizetési kötelezettségét vonja maga után, nagyon sok visszaélésnek volt az okozója. — Ez a jövőben meg fog szünni.

— **Szegényében fölakasztotta magát.** *Samuely* Lajos terménykereskedő hetese, *Kovács* Gábor, kilopott gazdája zsebéből 70 koronát és megszökött. A tolvaj hetes azonban félt a büntetéstől, visszament a gazdájához és a kamrában fölakasztotta magát. Azonban még idejében észrevették és levágták a halált kereső hetest.

— **Özvegy anyák jutalmazása.** *Mikecz* Dezső alispán most tette közhírré, hogy *Samassa* József egri hiboros érsek jótekonny alapítványának kamataiból szeptember tizedikén jutalmazzák meg azokat az özvegy szegény anyákat, akik szeptember 9-ig jelentkeznek az alispánnál. Az alapítványból felekezeti különbség nélkül részesülnek az özvegy anyák és előnyt élveznek, akik több gyermeket nevelnek.

— **Megvert legény.** Ujfehértón a Cifra-vendéglőben vasárnap cifrán járt *Bimbó* János 20 éves legény. Mulatozás közben vásárosok megtámadták s alaposan elverték. *Bimbó* János súlyos sérülésekkel hagyta el a csatateret, a csendőrség pedig panasza folytán nyomozza a tetteseket.

— **Az elmebeteg gyermekleány.** Pátroha községben egy 10—12 éves kis leányt találtak csavargásban, aki fogyatékos elméjű, a kérdésekre nem tud fölvilágosítást adni és csak annyit mond, hogy *Hunar-nak* hívják. A főszolgabíró a munkácsi gyermekmenhelyre vitette a leányt és megindította a nyomozást, hogy az elmebeteg gyermek hozzátartozóit kikutassák.

— **Hazabocsátott tartalékosok.** A folyó hó elejére 13, illetve 35 napra behívott szabolcsmegyei tartalékosokat nagy örömmel érte. Az új véderőtörvény értelmében ugyanis, akik a honvédségnél négy, a közös hadseregnél három gyakorlatra már bevonultak, a további gyakorlattól fölmentettek. Akik tehát most be voltak hívva, miután katonakönyveiket kellőképp aláírták a hadkiegészítő parancsnokságnál, hazabocsátották. A véderőtörvényről szóló rendelet csak 1 hete, hogy megérkezett a parancsnoksághoz, értesítették is a behívottakat a gyakorlat elmaradásáról, de míg az értesítés a szolgabírószágon, jegyzőségen és községi bíróságon keresztül eljut a behívottakhoz, arra kevés idő egy hét. Így történt, hogy a behívott tartalékosok között községi jegyző is volt, aki az új rendeletről csak most értesült, mikor hazabocsátották.

— **Lelketlen kivándorló-ügynök** áldozatai lettek *Harcza* János és *Molnár* Ferenc kékcsei lakosok. *Jäger* Lajos kékcsei postakihordó, aki állandó levelezésben állott amerikai ügynökökkel, mindenféle csábító ígéretekkel rábeszélte *Harcza* János, *Molnár* Ferenc, *Sipos* Lajos kékcsei és *Illés* István kisvárdai lakosokat, hogy menjek ki vele Amerikába. Ezelőtt mintegy hat héttel utra is keltek *Jäger* Lajos vezérlete alatt és szerencsésen eljutottak Bécsbe. Itt a pályaudvaron egyszerre csak azon vette észre magát *Harcza* és *Molnár*, hogy a nagy tumultusban egyedül maradtak. *Jäger* Lajos két társával együtt faképnél hagyta a szerencsétlen embereket, akik egy fillér nélkül nem tudtak hova menni az idegen városban. Egy ideig a városban csavarogtak, majd amikor már az éhenhalás környékezte őket, önként jelentkeztek a rendőrségen, amely természetesen rögtön pártfogás alá vette, sőt tuiságos vendégszeretetről tizenhét napig ott tartotta őket. Innen Budapestre toloncolták magyarjainkat, ahol három napig a toloncház vendégei voltak, tegnap pedig végre a kisvárdai rendőrséghez toloncolták őket, úgy, hogy ily kalandos utazás után végre megláthatták — szülőföldjüket. Most azután ezek a szegény emberek, nem elég, hogy a pénzüket elvitték, még büntetést is fognak kapni tiltott kivándorlás miatt, úgy, hogy bizonyára meg fogják emlegetni az amerikai ügynökök barátságát. Az esetből azonban mások is tanulhatnak.

— **Négylábu csirke.** A természet különös szeszélye folytán ritka csodája van Gebenek. Azaz, hogy csak volt. Mert a furcsa jószág tegnapi felvette a néhai nevet. Egy csirke ez a derék állat, mely abban különbözött sok millió aprómarha-társától, hogy 4 lábbal jött a világra. *Kuczik* Sándor kis gazdaságában költötte egy jámbor kottló ezt a csirkét, nyolc másikkal egyetemben. A tojáson semmi különös nem lát-

szott s a kis sárgapihés újszülöttnek a két rendes helyen levő lába mögött még kettő foglalt helyet. Életképesnek mutatkozott és vidáman futkározott az udvaron a négylábu csibe, melynek csodájára jártak. A két első lábán járt, a másik kettőt csak úgy húzta maga után. Ha ágaskodni kellett, erre a két hátsó lábára is felállt. Kilenc napig élt a négylábu csoda, tegnap aztán — emésztési zavarok miatt rugott egy utolsót mind a négy lábával és kiadta lelkét. A gazdája kitömette.

— **Szilági és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kup-hengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja- borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Nyiregyháza város dalárdája.

Szeretnék valami filozofiai álláspontot megvilágítani, melyre ráhelyezkedett Nyiregyháza intelligens közönségének nagy része, mikor nem szerezte meg magának azt a gyönyörűséget, hogy végig hallgatta volna legyen a városi dalárda multkori hangversenyét.

Modernnek titulált gondolkodásunkra jellemző, hogy egy-egy hozzávetőleges megfigyelést, sikerült analogiát, egyetemes igazsággá magasztosítunk, rendszerré dolgozunk ki, ezzel magyarázunk meg mindent, bele szeretünk, kiaknázunk minden oldalról s végül eldobjuk, hogy másikat keressük. Ez az u. n. időleges monizmus. Így *Pikler*-nél minden belátás, *Möbius*nál minden ösztön, *Spencer*nél minden természettudomány, *Reviczky*-nél minden hangulat, *Nietzsche*-nél minden zene. Mikor ő azt hirdette, hogy kezdetben vala a zene, minden földi halandó lekapta fővegét, mert ez oly misztikusan, oly orkán-szerű ünnepélyességgel, oly természettudományosan hangzott, mint az „öserő“, az „ősanyag“, a „világ nagy építőmestere“, meg a kecskeméti öreg templom nagyhangja... Azonban *Wagner* meghalt, *Nietzsche* megbolondult, a zene monizmusa ma már nem divat.

Ez a felfogás téves, ez az álláspont m. t. Hölgyeim és uraim. Mert amint a táplálkozás, szerelem stb. nagy dolgok nem mennek ki a divatból, soha úgy nem mehet ki a divatból a legszebb zene, a hangszálak, a torok, e legtökéletesebb hangszerek zenéje sem, mert amellet, hogy az a legfőbb, sebb zene, az egyedek társadalmosításának igen fontos tényezője.

Igen — instálom — nem az méri egy város kulturájának fajsúlyát, hogy hány nagy dob, meg caberet-csillagot tudunk ide felpénzteni, akik eldekklamálják:

Szebb vagy mint az anyád,

Az ég szakadjon rád . . . , hanem az, amit a város a maga nyers anyagából, a maga erejéből, a maga polgáraiból tud produkálni. Az idegen tollakkal való ékeskedés tálni — kultura. — Nyiregyháza dalárdája is szerezhetne annyi dicsőséget a városnak, mint amennyit hirneves tűzoltóságunktól zsebeltünk be önelégülten annak idején, de ehhez igen-igen nagy idő szükséges még, melyet a vezetőség fáradhatatlan agitálása, a tagok önfeláldozó szorgalma és a nagyközönség intenzívebb érdeklődése kell, hogy töltsön ki.

A vezetőség dolgozik. Kubacska alelnök megmutatta, hogy az elnökség a dalárda fölvirágoztatása érdekében minden áldozatra készen áll. Jakab karmester olyat és annyit dirigál ki a dalárdából, ami és amennyi talán benne sincs és a közönség, a nagy, az impozáns nagyközönség . . . úgy tesz, mint a talyigások. Ezekről mondják, hogy ha megkondul a tüzet jelző vészharang, ész nélkül futnak a széirózsa minden irányába, nehogy teljesíteniök kelljen potyára a személy- és vizszállítás noblesse obligation-ját.

Nagyon biztató lesz a dalárda, ha a tényekből fogja látni azon elv diadalát, hogy az intézményt pártfogolni nemcsak divat és illemhez tartozó dolog, hanem szigorú társadalmi kötelesség is.

Az igazán művésziesen összeválogatott énekszámok intermezzóit holmi huncut referék töltötték ki, de ezeknek a művészethez semmi közük. Olyan alpári szükségleteket elégitettek ki, mint a fehér asztal, pohár sör meg a sertéskaraj. Tehát gyarló és éhes ember . . . Az a boszantó incidens pedig, hogy a pincérek csörömpöltek, ordítottak, hangversenyt II-t rendeztek a kosztházban, azt juttatta eszünkbe: nincsen rózsza tövis nélkül, nincsen ünnep cafrang nélkül és hogy micsoda óriási különbség van művészet és üzlet között.

Buffler.

TANÜGY.

Kereskedelmi tanintézet Debrecenben. A tanintézetet az 1715-ben alakult *Kereskedő-Társulat* 1857-ben alapította, ezidő szerint hat tagozatból áll s mindenben egyenjogú a hasonrangú állami iskolákkal.

A *fiú-felső kereskedelmi iskola*, melynek f. évi szeptember 1-én 40-ik tanéve nyílik meg, három évfolyamu s érettségít tett növendékei egyéves önkéntességi jogot nyernek.

A *női felső kereskedelmi iskola*, melynek f. é. szeptember 1-én 4-ik tanéve nyílik meg, szintén három évfolyamu s ugyanolyan képesítést nyújt, mint a fiú felsőkereskedelmi iskolák.

A *női kereskedelmi tanfolyam*, melynek f. é. szept. 1-én 14-ik tanéve nyílik meg, egy évfolyamu.

Ugy a *női felsőkereskedelmi iskola*, mint a női kereskedelmi tanfolyam növendékei a tanintézet fenhatósága alatt álló *leányinternátusban* nyerhetnek elhelyezést, helybiztosítás érdekében azonban ajánlandó, hogy e tekintetbeni szándékukat aug. 5-ig jelentsék be az igazgatóságnak.

A felvételt és minden egyéb tudnivalókat illetően az intézet igazgatósága, hozzá intézett megkeresésekre kimerítő tájékoztatást nyújt s a tanintézetet illusztrált ismertetését díjmentesen küldi meg 1023

Fábián Lajos Mór igazgató.

Legujabb hirek.

Klinger dr. meghalt.

Budapest, augusztus 12. A főváros közéletének hosszú évtizedeken keresztül szereplő tagja, *Klinger* Alajos dr. magánzó, vasárnap reggel 91 éves korában elhunyt. Halála kiterjedt és előkelő rokonságra borított gyászt. Temetése kedden délután lesz.

Az önértetes diákkisasszony.

Budapest, aug. 12. Az Andrássy-ut és Sziv-utca sarkán posztoló rendőrt az éjjel egy 15 évesnek látszó, uriassan öltözött, siró leányka szólította meg és keserves zokogás között panaszolta el, hogy nincs más választása, meg kell halnia. Faggatás nélkül elmondta azután, hogy *Stefánék* Magdának hívják és a kolozsvári felsőkereskedelmi iskola tanulója. Ugy szökött meg Kolozsvárról, ahol gyámjával, *Székely* Ferenc vármegyei irodaigazgatóval összeveszett. Állást keresni jött Budapestre, mert önértete nem engedte, hogy továbbra is igénybe vegye gyámja áldozatkészségét. A két hét óta tartó álláskeresés során elfogyott megtakarított pénzcskéje, úgy, hogy már napok óta a legnagyobb nyomoruságban van s szállását is el kellett hagynia. A rendőrség az önértetes Magdát budapesti rokonainál helyezte el.

Elütötte a vonat.

Budapest, augusztus 12. Az újpesti rakodóparton a vasuti vágányok mellett, va-

sárnap reggel súlyosan sérült állapotban találtak rá Kovács Ferec 21 éves napszámosra. Valószínű, hogy egyik arra haladó vonat ütötte el. Kovácsot a Rókus-kórházban ápolják. A rendőrség megindította a nyomozást.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1912. május 1-től. —

I. Nyiregyházára érkezik:

Debrecen felől	6:35,	9:57,	1:50,	4:02,	5:37
	8:42,	12:23			
Szerencs "	6:31,	10:03,	1:39,	7:50,	8:13,
Csap "	6:39,	9:21,	1:44,	4:00,	8:37,
Mátészalka "	6:06,	1:11,	4:39,	7:10,	
Nyiradony "	6:40,	1:11,	6:40,		
V.-Namény "	6:30,	1:43,	6:34,	8:19,	
Polgár "	6:10,	10:03,	5:15.		

II. Nyiregyházáról indul:

Debrecen felé	4:47,	6:19,	10:14,	2:06,	4:47,
	7:20,	9:02,			
Szerencs "	6:50,	10:04,	4:08,	5:45,	9:11,
Csap "	6:55,	11:12,	2:20,	7:20,	8:56,
Mátészalka "	7:16,	10:25,	2:10,	7:28,	
Nyiradony "	7:50,	2:10,	7:57,		
V.-Namény "	7:12,	10:57,	2:43,	8:50,	
Polgár "	7:10,	10:04,	5:55.		

Nyiregyházavidék kisvasutak.

I. Nyiregyháza Bessenyei-térre érkezik:

Balsa felől	5:56,	8:31,	12:00,	8:22,	7:17,
Dombrád "	6:24,	1:15,	8:12,		
Nagyhalász "	9:41,	3:22.			

II. Nyiregyháza Bessenyei-térről indul:

Nagyhalász felé	6:25,	11:47,			
Balsa "	7:10,	11:00,	3:12,	7:28,	
Dombrád "	6,	6:05,	7:34,	2:2.	

Bejáróné

azonnal felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban.

Ritka alkalom!

Egy nagy gyári raktár sok ezer pompás, nehéz, csinos tarkaszélű

„TIGRIS“ flanel-takaró

eladásával bizott meg. E meleg és tartós takarók, melyeknek hossza kb. 190 cm., szé-

lessége 140 cm, minden háztartás számára alkalmas. Ne késsen ön tehát, hanem azonnal rendeljen

4 drb „Tigris“ flanel-takarót

csomagolással és portóval együtt, minden ráfizetés nélkül, bérmentve és utánvétellel

9 K 85 fillérért.

Nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy a küldeménnyel mindenki meg lesz elégedve és bizalommal tehet megrendelést. Kicsérelés mindenkor megengedve.

Fräulein Margarete Ahrens, Wiesbaden Waterloostrasse 4.

981

Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület.

A Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület ajánlja a t. közönségnek már megnyitott u. helyiségében berendezett

safe deposit-osztályát,

ahol értékpapirjait vagy egyéb értékeit csekély díj ellenében bárki teljesen tűz- és betörésmentes pánccsaszobában elhelyezett és saját zárjával ellátott rekeszben őrizheti meg. 1053

A pánccsaszobában értéktárgyat, arany- és ezüstneműt tartalmazó nagyobb terjedelmű csomagok is megőriztetnek.

A bérleti feltételek az intézet üzlethelyiségében tudhatók meg.

Az igazgatóság.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

„FLORIOL“ sertésvész elleni szer.

Magyar királyi szabadalom.

Ezen meglepő hatású sertésvész elleni szer egyszerre mind mint fejlődést és hizást fokozó tápanyag, kizárólag olyan növényi összetételek kivonatából áll, melyek a cultur-államok pharmacopiájában mint gyógyhatású növények vannak elfogadva, tehát nem titkos és nem tiltott szerekből áll.

A szer rendkívüli antiszeptikus hatásánál fogva mint óvszer nemcsak hogy megóvja a sertést a ragályos vész fellépésétől, hanem a dühöngő vést is rövidesen megszünteti, sőt a gyomorszervek hatványozott működése folytán, a sertés fejlődését és gyarapodását feltűnően előmozdítja ugyanígy, hogy különösen hizóknál, az állat étvágyával szemben határt kell szabni a jóllakás és torkiglakás között.

Ezen fontos tényezőkből kifolyólag, a szer alkalmazását az egészséges sertés-állományal szemben is rendkívüli fontosnak tartjuk, mert az állat szerve egy a környéken esetleg lappangó kórral szemben impregnáltatik és immunissá tétetik.

Ára egy üvegnek,

mely egy teljesen kifejlett sertés meggyógyítására elegendő, illetve egészségeseknél a kór fellépését megakadályozva, annak rohamos fejlődését és hizását a leírásban előírt rendszeres használat folytán előmozdítani hivatva van,

1 korona 60 fillér.

Ugyanezen adag 2, esetleg 3 kisebb sertés meggyógyítására, illetőleg a leírásban foglalt rendszeres használat folytán annak immunissá tételére elegendő.

A szer használat előtt jól felrázandó.

Raktár: *Wesztermayer Ignác* Budapest, Sándor-utca 23/a.

Másolat: Budapest, 1910. június 1. Igen tisztelt *Wesztermayer* ur! Készséggel hozom tudomására, hogy maglódi gazdaságomban a Floriol nevű sertésvész elleni ezért, úgy beteg, mint egészséges állataimnál teljes sikerrel használtam. Azért jelzem, hogy egészséges állataimnál is, mert azok a betegekkel elkülönítve nem lettek, de azért moslékjukba keverve 2 héten át nekik is beadtam s dacára annak, hogy úgy állataimnak egy része, mint a község sertésállománya a vész pusztulásának ki volt téve, sertéseimben elhullás nem történt. Nagyrabecsülésem kijelentése mellett vagyok tisztelettel *Dr. Dobozi*. Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak, Budapest, VII., Népszínház-utca 18. szám.

Másolat: Igen tisztelt *Orvos* ur! Szíves soraira csak ma válaszolhatok, mert b. címét csak ma közölte velem *Dr. Kindlovits Gyula* barátom. A küldött szíves utasítását köszönettel vettem, a „Floriol“ szert eddig 36 darab

sertésen (beteg) alkalmaztam kitűnő eredménnyel. A kezelés alatt volt állatok mindnyájan felgyógyultak s így eddigi tapasztalatom az, hogy a szer feltétlen jó. Nemcsak gazdaságomban, de idegen helyeken is tettem kísérleteket beteg állatokon s dacára annak, hogy az itteni paraszt embernek igen sokat kell beszélni és prédikálni, míg rá lehet venni, hogy az állatait gyógykezeltesse (hiszt itt nálunk még mindig a „babona“ — kurák (?) a legdivatosabbak, sőt „állítólag“ (?) a legeredményesebbek is) ezért néhány helyen csak kétszer adhattam be a szert — mégis teljes gyógyulás állott be. — Szíves utasításait ismételtelen köszönöm. Kiváló tisztelettel *Dr. Pézsi Popovics Emil*, Pusztá-Pecinacz, u. p. *Temerin Bácska* 1908. X/26. Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak állatorvos, Budapest, VII., Népszínház-utca 18. sz.

1507/1908. sorszám.

Hogy ezen másolat a *Wesztermayer Ignác* ur részéről előttem eredetileg felmutatott bélyegtelen levéllel és boríték címmel mindenben egyező, ezennel tanusítom.

Budapesten, ezerkilencszáznyolc (1908.) évi november hó harmadik (3) napján.

Dij és bélyeg 1 k. 60.

Dr. Cotelly,

kir. közjegyző.

Másolat: Tisztelt *Wesztermayer* ur! Felkérem, alábbi címre ismételtelen 5 üveg „Floriol“-t utánvétellel küldeni szíveskedjék, forduló postával. Az ősz folytán küldött 5 üveget elhasználtam és nem ütött ki semmi betegség. Én bizalommal viseltem ezen gyógyszer iránt és nem várva be a megbetegedésüket, az egészséges állatoknak adattam, — annál inkább, mivel ugyanitt Szabolcsban, circa 40 kilométernyire tőlünk, már vagy 500 drb. elhullott sertésvészben, — tehát az elővigyázat nem éppen felesleges. Fenti kérésemet ismételve maradtam *Dombrád*, 1912. II. 13. Szabolcsmegye, üdvözlettel *Kúthy László* tisztartó.

Másolat: Igen tisztelt nagyságos ur. Kérnék postafordultával utánvét mellett még 3, azaz három üveg Floriolt küldeni, amiért is a legnagyobb elismerésemet fejezem ki, mert páratlan hatása arra a meggyőződésre birt, hogy legjobb szer, ami elfogadható a sertések részére. 1912. jan. 6. Vagyok őszinte tisztelője *Csere Lajos* uradalmi gépész, Magyar Szombathely, Veszprém megye.

— Gépészek, gazdák figyelmébe! Használt legjobb gyártmányú marokrakó aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók *Ráhmer Sándornál* Debrecen, Piac-utca 43. sz., a *Drécher* mellett.

Boltok kiadása!

A róm. kath. egyház tulajdonát képező *Bessenyei-tér 2. számú bérházában az 1-ső, 3-ik és 4-ik számú, a Bethlen-utca 3. számú bérházában pedig az 1-ső, 2-ik és 3-ik számú boltok folyó évi*

október 1-étől

kiadók. — Értekezhetni a rk. iskola tanácstermében naponként délelőtt *Adamkovics András* gondnokkal. ::

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriol nélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
és plissézoló intézete

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyász-
ruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ru-
hákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófe-
hérre és tükör fényesre mos 5
nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásaitak ké-
: : rem, vagyok mély tisztelettel : :

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

Villanyvilágítási berendezéseket,

villanyvilágítási felszereléseket,

valamint magántelefon és

villanycsengőbevezetéseket

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

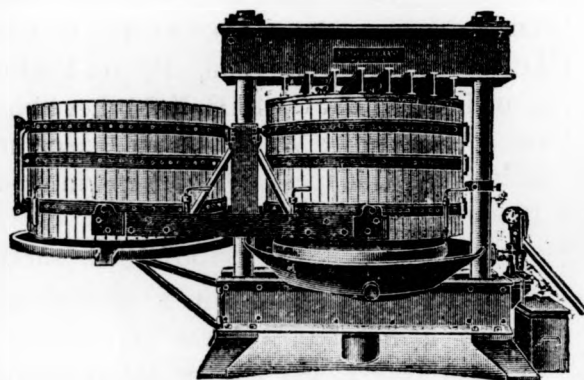
HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Csillárok és égőtestek raktáron.

1902. országos gazdasági kiállítás, Pozsony, I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger :
1 diszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj diszoklevél. 1906. Nagyvárad : I. díj
diszoklevél.

Bor- sajtók

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű“,
„Kossuth“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Aczel-
orsós“, a magyar bortermelők legkedveltebb
borsajtói. Legújabb rendszerű,

viznyomású (hydraulikus) kettős kosaru sajtók,

nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye : A must sohasem érintkezik vasrészekkel ! Egyszerű kezelés !
Óriási erőfeszítés ! A törköly egy darabban és könnyen ki-
vehető ! Egy ember által könnyen kezelhető !

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és bogozók ! Legújabb alumínium kupahengerű szőlőzúzógépek.

Szilági és Diszkant gépgyára
Miskolcson.

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.
Andrássy-ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től feljebb.

140 minden modern kénye-
lemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.

Winkler Ottó igazgató.

SZABOLCSVÁRMEGYE

NYOMDÁJA RÁKÓCZI-UTCA NYIREGYHÁZA
:: 4. SZÁM. ::

KÉSZIT:

Irodalmi művet, folyóiratot, kereskedelmi és ügy-
védi nyomtatványt, üzleti könyvet, névjegyet, esketési, eljegy-
zesi, gyűlési és báli meghívót, osztólapot, föltűnő falragaszt, üzleti körle-
velet, árjegyzéket, részvényt, gyászjelentést, ugyszintén bármi-
nemű könyvnyomdai munkát szolid áron, gyorsan és a legcsinosabb kivitelben.

Hirdetések felvé-
tele a
Szabolcsvármegye
politikai napilap
részére.

Szabolcsvármegye
politikai napilap kiadóhivatala

Könyvnyomda,
kiadóhivatal és
szerkesztőség
telefon száma 119.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékossabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósborszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszser. — Törvényesen védve. — Őre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósborszesz vállalat

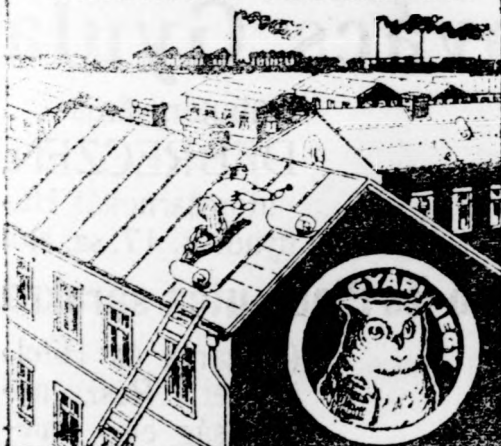
1073

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható:

32-20-7

WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Minden jó gazdasszony

próbálja meg a

HOFFMANN-féle

pörkölt kávét

Alapított 1902. évben.

25-20

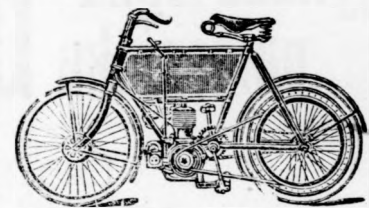
ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

cak a

Karcagi Aggagiparnál,

Karczagon szereshető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Üzlet-áthelyezés.

Ifj. Lakatos Lajos cipőüzlet
czég, üzlethelyiségét a
Kossuth-térről SAJÁT
HÁZÁBA helyezte át.
Liliom-utca 18. (Bujtos).

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak

44 fillér.

Nagy üveg 1.10 fill., óriási üveg 2.20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

Főelárusítás:
Nagy Kálmán
gyógyszerárban
Nyiregyházán.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is utól-érhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.
Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

Tisztelettel

Glück Jenő.

A Ferencz József tudomány-egyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek:

Kolozsvári KÁTRÁNY-SZAPPAN

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN Kolozsvári chrom-szappan.
BŐRKIÜTÉS VISZKETEG ELLEN
Kolozsvári kén-szappan.

Szeplő, májfolt, stb. arc-tisztatlanság ellen: Kolozsvári borax-szappan.

Hajhullás ellen: Kolozsvári Petrol-szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszerárban és drogeria-üzletben kaphatók. Ismertetőt készséggel küld:

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF gyógyszappangyár r.-t. Kolozsvárt.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárad mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomor-bántalmaknál** **makacs székrekedésnél** máj- és **epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda.

Interurban-telefon.

Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Ne legyen kö-zömbös
ha észreveszi, hogy
HAJA HULL,
vagy
korpaképződése
van, hanem használjon
azonnal

Dr. DRALLE-féle Nyirfa Hajvizet

Hatása meglepő! Ára K 2.50 és 5.—
Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrászüzletekben.

Gyáros: Dralle György, Bodenbach a/E.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.